

Predmet: Mark Kašnjeti – Prizren

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine
Broj optužnice: KTO br. 4/12

Glavni pretres: 14.09.2012.

Izveštaj: Marina Kljaić, posmatrač FHP

Ispitivanje svedoka-oštećenog Božidara Đurovića

Svedok nije poznavao optuženog pre događaja koji je predmet optužnice. Nakon potpisanog vojno-tehničkog sporazuma u Kumanovu, 9. juna 1999. godine, srpsko stanovništvo se spremalo da ide za Srbiju. Svedok je pozvao prijatelja Ljubomira Zdravkovića da idu zajedno. Spakovali su stvari u svedokova kola. Uoči polaska, ujutro 14. juna 1999. godine, Zdravković se setio da je u kući isključio struju, pa ga je zamolio da se kolima vrate do njegove kuće kako bi uključio struju. U povratku ih je zaustavila grupa pripadnika OVK i zatražila im dokumenta. Dok su ih pretresali, videli su da svedok ima oružje. Obojicu su izvukli iz kola. Vezali su ih. Svedoka su udarali. Potom su ih odveli u neko dvorište. Tu je svedok video poznanika Miroslava Jovanovića. Lice mu je bilo krvavo od batina. U dvorištu su ga pripadnici OVK ispitivali koliko je albanskih kuća zapalio i žena silovao. Ispitivanje je trajalo 3 do 4 sata. U jednom trenutku u dvorište je ušao čovek koji ga je poznavao i zatražio od pripadnika OVK da ga puste jer je čestit čovek. Zbog toga su pripadnici OVK pretili tom Albancu da će da ga uhapsu. Posle 3-4 sata, pripadnici OVK su svu trojicu izveli iz dvorišta i svedokovim kolima ih odveli do naselja Ortkol, gde su ih pustili i rekli im da se priključe koloni Srba. Pripadnici OVK su zadržali svedokov auto. Svedok i Zdravković su hodali do Prizrena. Kod Doma armije, u čijoj blizini se nalazi njegova kuća, Đurović je video kako nepoznata lica iznose stvari iz njegove kuće.

Na pitanje branioca optuženog, objasnio je da ih je zaustavila grupa od 10 do 15 lica, od kojih su neki bili u uniformama a neki u civilu. Reкао je da su četvorica bili glavni, ali nije bio u stanju da ih opiše. Svi su bili u uniformama. Približno iste visine su bili, starosti od 25 do 30 godina. Ne seća se lica koja su njega i Zdravkovića sprovela u dvorište, ali su ta lica njega i Ljubomira gurala i udarala, zbog čega su oni više puta padali. Prijatelji Prizrenici su mu rekli da su na fotografiji prepoznali jednog od pripadnika OVK koji je kao konobar radio u kafani „Skenderbeg“ u Prizrenu. Na fotografiji koja je objavljena u novinama, to lice je sasvim desno.

Na pitanje branioca kako je prepoznao optuženog, kada nije u stanju da opiše ni jedno lice koje ih je zaustavilo i sprovodilo, svedok je odgovorio da je prepoznao optuženog jer ga je on udario. Nakon što mu je predočena fotografija, izjavio je da nikoga ne poznaje. Na napomenu branioca da pažljivije pogleda, rekao je da prepoznaje sebe i svedoka Ljubomira Zdravkovića. Za ostala lica na fotografiji kaže da su starosne dobi između 25 i 30 godina. Lice koje je drugo sa leve strane [radi se o optuženom] staro je, po njegovoj proceni, oko 30 godina.

Na zahtev predsednice veća da objasni na koji način su njega i Ljubomira pripadnici OVK udarali prilikom sprovođenja u dvorište, svedok je rekao da su njega udarali kundakom po glavi i nogama, a da Ljubomira uopšte nisu udarali. Smatra da je on bio žrtva, jer su prilikom pretresa, kod njega našli pištolj a u automobilu karabin i automat. Prilikom ispitivanja u dvorištu udarali su ga u noge. Na izričit zahtev predsednice veća da se izjasni da li su ga pripadnici OVK tokom ispitivanja u dvorištu tukli, svedok odgovara da nisu. Međutim, nešto kasnije rekao je da su ga

tukli, i to po leđima i nogama. Od tih udaraca, po telu je imao modrice. Po dolasku u Srbiju nije se obratio lekarima. Kada su sinovi nedavno приметили da slabije чује i види, obratio se lekaru koji mu je rekao da to može biti posledica dobijenih udaraca [svedok je рођен 1934].

Predsednica veća predočila je svedoku da je u istrazi rekao da su ga pripadnici OVK ispitivali 5 do 6 sati, a na glavnom pretresu rekao je da se radilo o 3 do 4 sata. Svedok se opredelio da je ispitivanje trajalo između 2 i 4 sata. Takođe je svedoku predočila da je prilikom prepoznavanja rekao da je potpuno siguran da je optuženi vozio njegov automobil kada su ih vodili iz grada, a da je prilikom suočavanja sa optuženim i danas tvrdio da optuženi nije vozio. Svedok je negirao da je to izjavio prilikom prepoznavanja. Nakon što mu je predsednica veća pročitala deo zapisnika o prepoznavanju, pokazala zapisnik i pitala da li je na zapisniku njegov potpis, svedok je potvrdio da se radi o njegovom potpisu. Razlike u svom iskazu pravdao je tvrdnjom da su se prilikom njihovog odvoženja vozači smenjivali.

Svedoku je pokazana fotografija i zatraženo da na njoj obeleži lica koja su po njih došla u dvorište. Svedok je obeležio prvo i drugo lice sa leve strane, i rekao da je optuženi to prvo lice. [Na fotografiji koja je više puta objavljivana u različitim štampanim medijima, drugo lice sa leve strane uvek je označavano kao optuženi.]

Svedok je izjavio da ga niko u Prizrenu nije terao da napusti grad, i da ga je sin pozvao da dođe u Srbiju. Nije mu poznato da je postojala naredba da Srbi napuste Kosovo. Na pitanje zamenika tužioca, da li je ovaj događaj uticao na njegovu odluku da napusti Prizren, svedok je prvo izjavio da ga je sin pozvao. Na ponovljeno pitanje tužioca, dao je potvrđan odgovor.

Ispitivanje svedoka Miroslava Jovanovića

Svedok optuženog ne poznaje. Za vreme rata živio je u Prizrenu. Odlučio je da ode u Srbiju 14. juna, jer je Prizren napuštao veliki broj Srba. Krenuo je kolima po majku kada su ga zaustavili njemu nepoznati pripadnici OVK. Izveli su ga iz kola, vezali mu ruke i udarali ga po glavi i telu, od kojih udaraca mu je lice bilo krvavo. Sproveli su ga u jedno dvorište u kojem ga je čuvao jedan mladi pripadnik OVK. Njega bi i danas prepoznao jer je bio veoma plav, "kao da je Nemač". Nešto kasnije u isto dvorište su dovedeni Božidar Đurović i Ljubomir Zdravković, koji su bili zajedno vezani. U dvorište su ubrzo po njihovom dovođenju došla dva, njemu nepoznata pripadnika OVK, koji su od sve trojice uzeli izjave. Kratko su ih ispitivali ko su i šta su, nakon čega su otišli. Poznato mu je da je svedok Božidar Đurović pričao da je tučen u dvorištu, ali on to nije video - u dvorištu se ništa nije dešavalo. Misli da je u dvorištu bio oko 2 sata. Dvojica pripadnika OVK koji su od njih uzimali izjave u dvorištu, došli su po njih, i odvezli ih kolima svedoka Đurovića u naselje Ortokol. Ti pripadnici OVK nisu znali srpski, pa su se uz put zaustavili i pitali jednog prolaznika da li zna srpski. Rekli su mu da im kaže da odmah sva trojica idu u kolonu i kod Miloševića. Svedoku je pokazana fotografija, pa je objasnio da mu je njegov prijatelj Aleksandar Stokić rekao da je na njoj prepoznao optuženog. Tom prilikom Aleksandar mu je rekao da je optuženi druga osoba sa leve strane, odnosno osoba koja u rukama drži automat čija je cev okrenuta prema gore. Svedok je takođe izjavio da nikoga od pripadnika OVK koji su na fotografiji nije video ni kada su njega zaustavili i dovodili u dvorište, ni prilikom dovođenja u dvorište Đurovića i Zdravkovića, niti kada su svu trojicu odvodili do naselja Ortokol.

Ispitivanje svedoka Nenada Dimitrijevića

Svedok ne poznaje optuženog. Kao policajac uzimao je izjavu od svedoka Božidara Đurovića i tom prilikom je video da svedok kod sebe ima predmetnu fotografiju.

Zamenik tužioca za ratne zločine predložio je da se u nastavku dokaznog postupka ispita svedok Milan Petrović, na okolnosti ponašanja optuženog u periodu od 10. do 20. juna 1999. godine. Ova saznanja svedok ima jer je bio policajac u Prizrenu. Na pitanje predsednice veća zašto ispitivanje svedoka tužilac nije predložio na pripremnom ročištu, objasnio je da je tek nakon istog, kada je bio na sastanku u Službi za otkrivanje ratnih zločina MUP-a, od svedoka koji je inače pripadnik te službe, saznao da ovaj ima određene informacije o optuženom. Branilac optuženog predložio je da se kao svedoci odbrane ispituju Kemalj Baca, Ljir Bitići, Čočaj Bajram, Čočaj Mentor, te Zef i Vida Kašnjeti. Veće je usvojilo predloge zamenika tužioca i odbrane.

Zapažanje: Ni jedan od ispitanih svedoka nije potvrdio navode optužbe da im je, nakon što su odvezeni u naselje Ortokol, naređeno da odu u Srbiju, jer će ih u protivnom ubiti. Svedočenje Božidara Đurovića bilo je kontradiktorno i veoma neuverljivo, u bitnim detaljima suprotno svedočenju Ljubomira Zdravkovića i Miroslava Jovanovića. Samo je on, menjajući iskaz, tvrdio da su prilikom dovođenja u dvorište on i Ljubomir udarani, te da je on udaran dok je bio u dvorištu. Takođe, samo on je tvrdio da su se pripadnici OVK prilikom njihovog odvoženja u naselje Ortokol zaustavljali kod neke komande i tražili instrukcije šta sa njima da urade, kao i da su se smenjivali u vožnji. Tvrdnja svedoka, nakon ponovljenog pitanja tužioca, da je ovaj događaj uticao na njegovu odluku da ode iz Prizrena, suprotna je nešto ranije datoj izjavi da je svoje lične stvari već bio spakovao u kola pre ovog događaja. Prepoznavanje optuženog od strane ovog svedoka deluje veoma neuverljivo. Svedok navodi da se radilo o četvorici pripadnika OVK starosti između 25 i 30 godina, dok je optuženi u to vreme imao 46 godina. Navodi da je optuženog prepoznao, a u isto vreme nije u stanju da opiše kako je tada izgledao. Obrazloženje zamenika tužioca da nije ranije imao saznanje da svedok Milan Petrović raspolaže podacima o optuženom, takođe deluje veoma neuverljivo. Svedok je pripadnik službe koja veoma tesno saraduje sa Tužilaštvom za ratne zločine, koja je i podnela krivičnu prijavu protiv optuženog.